

Épületfotó - Popper Lajos háza (Budapest, Paulay Ede utca 37.)

Leltári szám: VLT 367.1.1 

Alkotó: Heidelberg, Sándor (1871 - 1918) / építész
Jónás, Dávid (1871 - 1951) / építész

Készítés ideje: 1902

Készítés helye: Budapest

Technika: digitális fotó

Az épületről található egy tervsorozat Budapest Főváros Levéltárában (pince, földszinti, I., II., III., emeleti és padlásalaprajz, keresztmetszet, helyszínrajz, utóbbi három egy lapon, homlokzat) 1902. július 3-i dátummal. Ezen kívül a levéltárban megtalálható a használatba vételi engedély Popper Lajos részére, 1903. július 28-i dátummal. A felirat szerint a tervek Popper Lajos úrnak a VI. kerületi Szerecseny utcában felépítendő háromemeletes bérházához készültek. A terveken szerepel Heidelberg és Jónás építészek együttes szignója, illetve Kondor és Feledi építőmesterek pecsétje és szignója.

Az utcai szárny kétraktusos, földszintjén két üzlet nyílik, amelyekhez egy-egy raktárhelyiség tartozik. A raktárak mögött látható a főlépcső, amely mellett az udvari szárnyban két kis lakás került kialakításra. A hátsó szárnyban helyezték el a melléklépcsőt és a házmester lakását. Az emeleteken, az utcai szárnyban egy-egy nagyobb, négy szobás lakás került kialakításra, mögöttük az udvar baloldalán ugyanúgy kislakások, mint a földszinten. A padlás szintjén, a hátsó részen mosókonyha szerepel. A keresztmetszeten a hátsó, rövid szárny homlokzata látszik a kisebb lépcsőházzal, amelynek falfelülete szinte teljesen dísztelen, szögletes formák jellemzik.

A főhomlokzat kiosztása és számos megoldása megegyezik a megvalósult állapottal: az alsó szint szögletes portáljainak a kiosztása, a bejárat feletti rész oromzatának viszonya a nagyobb oromzattal kiemelt részhez, az első emelet három ablaka előtt álló vasrácsos erkély. A kváderezés az első emelet ablakainak tetejéig tart, a terven azonban az ablakokat vízszintesen leveles fríz köti össze a felső negyedben. A rajzon, a harmadik emeleten, balról a második ablak előtt is szerepel erkély. A homlokzat díszítése eltér a megvalósulttól, az ablakok körül több a szecessziós levéldísz, viszont a rajzon az erkély mintázata hagyományosabb, mint a jelenlegi. A megvalósult oromzati dísz a felső szinti három ablak felett jobban összefogja az oromzatot, mint a terv megoldása, amelyen az ablakok formáját szorosan követő díszítés kevésbé lendületes.

szerző: Rákos Katalin

Irodalom

- Gerle János, Kovács Attila, Makovecz Imre: *A századforduló magyar építészete*. Szépirodalmi Könyvkiadó – Bonex, Budapest, 1990. - p. 229.
- *Építő Ipar*, 26. (1902). 1902. - p. 190.

